

**Uchwała Nr VI.39.2015
Rady Gminy Stara Błotnica
z dnia 19 maja 2015 roku**

w sprawie: uchwalenia i przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz.594), art. 176 pkt. 1 i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz.332)

Rada Gminy Stara Błotnica uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się i przyjmuje do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015 - 2017, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc Uchwała Nr XVIII/118/2012 Rady Gminy Stara Błotnica z dnia 27 czerwca 2012 roku w sprawie uchwalenia i przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stara Błotnica.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Roman Popowicz
Roman Popowicz

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr VI.39.2015
Rady Gminy Stara Błotnica
z dnia 19 maja 2015 roku

Gminny Program Wspierania Rodziny

na lata 2015 – 2017

Gmina Stara Błotnica

WPROWADZENIE

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna spełnia istotne funkcje zaspakajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Jest ona pierwotnym, najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy, zachowania i poglądy, także umiejętności oceny sytuacji. Rodzina jest także pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym w życiu każdego dziecka. Dzięki oddziaływaniom opiekuńczym i wychowawczym rodzina przygotowuje dziecko do samodzielnego życia w społeczeństwie, które podejmuje już jako dorosły człowiek.

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Dokonujące się w Polsce zmiany, oprócz pozytywnych skutków, powodują pogłębienie wielu negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie, spadek dochodów ludności, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza spowodowała przemiany w życiu rodziny, pojawiły się zagrożenia powodujące niejednokrotnie kryzys rodziny.

W rodzinach dysfunkcyjnych, nie spełniających swych funkcji wychowawczych obserwujemy brak właściwej opieki nad dziećmi, niewłaściwe wzorce zachowań, zaniedbania. Patologie występujące w rodzinie stają się przyczyną niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, które przejawia się w picciu alkoholu przez nieletnich, palenia papierosów, wagarach, narkomanii, kradzieży, agresji, nadpobudliwości, trudności w nauce, braku umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej i środowisku.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powyższym problemom poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci w taki sposób, aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc rodzinie powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska dalszej ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami.

PRZEWODNICZĄCY
RADY OMIJNY
Roman Popławicz

1. Podstawa prawna programu.

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst. jedn. Dz. U. z 2015 r. poz.332)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst. jedn. Dz. U. z 2015 r. poz.163)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst. jedn. Dz. U. z 2012 r. poz.1356.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst .jedn. Dz. U. z 2012 r.poz.124)

2. Diagnoza problemów społecznych.

Gmina Stara Błotnica położona jest w południowej części województwa mazowieckiego, w powiecie białobrzeskim. Powierzchnia gminy to 96 km², zamieszkuje tu 5.311 osób (stan na dzień 31.12.2014 roku wg. ewidencji ludności). Na terenie gminy znajduje się 25 wsi, w tym 24 sołectwa.

Gmina jest obszarem zrównoważonego rozwoju demograficznego. Największy odsetek ludności gminy stanowią osoby w wieku produkcyjnym..

Gmina Stara Błotnica jest gminą typowo rolniczą, której mieszkańcy utrzymują się głównie z pracy w gospodarstwach rolnych.

W gminie Stara Błotnica dzieci realizują obowiązek szkolny w 4 szkołach podstawowych i 2 gimnazjach, dzieci do tych szkół są dowożone transportem, który zapewnia gmina.

Szkoły	Liczba dzieci w roku szkolnym 2014/2015
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starej Błotnicy	140
Wychowanie przedszkolne „ O ”	31
Publiczne Gimnazjum w Starej Błotnicy	147
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starym Goździe	126
Wychowanie przedszkolne „ O ”	34
Publiczne Gimnazjum w Starym Goździe	69
Publiczna szkoła Podstawowa w Kaszowie	45
Wychowanie przedszkolne „ O ”	10
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starych Sieklukach	97
Wychowanie przedszkolne „ O ”	24
Razem :	723

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej.

Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Stara Błotnica gmina Stara Błotnica przystąpiła do realizacji projektu pt. „Krasnoludkowe przedszkole”, realizowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, którego celem jest zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej. Ustalono sieć publicznych innych form wychowania przedszkolnego w szkołach podstawowych:

- 1) Punkt przedszkolny w Starym Kadłubie przy Publicznej Szkole Podstawowej w Starej Błotnicy,
- 2) Punkt przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Starym Goździe,
- 3) Punkt przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Starych Sieklukach,
- 4) Punkt przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Kaszowie.

Do ww. punktów uczęszcza 95 dzieci, w wieku 3 i 4 lata. Projekt realizowany jest od 15 sierpnia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.

Na terenie gmina działa Gminna Biblioteka Publiczna w Starej Błotnicy i jej filia w Starym Goździe. Doskonałym przykładem aktywności fizycznej i zagospodarowania czasu wolnego w naszej Gminie jest funkcjonowanie Klubu Sportowego Stara Błotnica.

Na terenie gminy działają trzy stowarzyszenia :

- 1) Stowarzyszenie Mieszkańców wsi Stary Kobylnik i okolice „ Nasza wieś ”
- 2) Stowarzyszenie Kobiety dla Starej Błotnicy
- 3) Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Wsi Pierzchnia i Jakubów – „ Pierzchnianka ”

Celem tych Stowarzyszeń jest między innymi promowanie zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, wspieranie integracji międzypokoleniowej, wspieranie działalności charytatywnej oraz promocja i organizacja wolontariatu.

Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy w 2014 roku skorzystało 565 osób, co stanowi 10,63 % ogółu mieszkańców naszej gminy.

Główne powody przyznawania pomocy to ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa.

Niepokojący jest wciąż wysoki wskaźnik bezrobocia mimo podejmowanych działań zwalczających to zjawisko. Na dzień 31 grudnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białobrzegach w gminie Stara Błotnica zarejestrowanych było ogółem 264 bezrobotnych, w tym 98 kobiet. Prawo do zasiłku posiadało tylko 30 osób, w tym 8 kobiet. Analizując dane dotyczące bezrobocia wśród 6 gmin wchodzących w skład powiatu białobrzegskiego widzimy, że gmina Stara Błotnica zajmuje trzecie miejsce pod względem liczby bezrobotnych, większa liczba bezrobotnych zarejestrowana jest tylko w gminie Białobrzegi i gminie Stroniec. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to osoby bez kwalifikacji zawodowych – 84 osoby, bez doświadczenia zawodowego - 90 osób, osoby długotrwale bezrobotne - 136 osób i osoby młode do 25 r. ż. – 80 osób.

Z uwagi na rolniczy charakter gminy oraz ubogą infrastrukturę osoby będące w wieku produkcyjnym zmuszone są poszukiwać pracę poza terenem naszej gminy. Bardzo utrudniony jest również dostęp do poradni i placówek specjalistycznych, zabezpieczono tylko dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej.

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy w 2014 roku znajdowało się 105 rodzin posiadających dzieci, co w stosunku do ogólnej liczby 151 rodzin korzystających z pomocy społecznej stanowi 69,53 %.

Tabela nr 1. Rodziny objęte pomocą GOPS w 2014 roku z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	Liczba dzieci w rodzinie					
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 i więcej
Liczba rodzin	18	38	23	18	3	5

Z pomocy społecznej korzysta także 16 rodzin niepełnych, które wymagają szczególnego wsparcia.

Tabela nr 2. Rodziny niepełne objęte pomocą GOPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	Liczba dzieci w rodzinie			
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 i więcej
Liczba rodzin	4	5	4	3

Z diagnozy sytuacji socjalno – bytowej rodzin i osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że dominującymi problemami dla tych rodzin są: niskie wykształcenie, brak umiejętności zawodowych, niski poziom własnej wartości, niezaradność, trudności w radzeniu sobie z kryzysem, nierozwiązane konflikty rodzinne, problemy wychowawcze w rodzinie. Ww. problemy powodują uzależnienie od GOPS.

3. Realizatorzy Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Stara Błotnica na lata 2015 – 2017 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Poniżej przedstawiono instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające :

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białobrzegach
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Błotnicy
- Zespół Interdyscyplinarny
- placówki oświatowe

- Gminna Biblioteka Publiczna
- Policja
- placówki służby zdrowia
- sądy i kuratorzy sądowi
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białobrzegach
- organizacje pozarządowe działające na terenie gminy
- Parafie z terenu gminy Stara Błotnica

4. Cele Programu

- poprawa funkcjonowania rodziny;
- zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego;
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących;
- podnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych.

5. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny zostały przedstawione w formie poniższej tabeli

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji działań
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w tym szczególnie w stosunku do dzieci i młodzieży	1) promocja programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży 2) wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny 3) udział w kampaniach promujących wartość rodziny 4) zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez propagowanie sportu, organizację różnego rodzaju konkursów wymagających	Szkoły, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Gminna Biblioteka Publiczna	2015-2017	- ilość programów - ilość rodzin, ilość dzieci biorących udział w programach - ilość plakatów, ulotek - ilość przeprowadzonych kontroli w punktach sprzedaży alkoholu, papierosów

		zaangażowania dzieci i młodzieży 5) egzekwowanie zakazu dystrybucji papierosów, alkoholu i narkotyków wśród młodego pokolenia zgodnie z obowiązującymi przepisami			
2.	Udzielenie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji	1) praca z rodziną; - praca socjalna z rodziną (kontrakty socjalne) - konsultacje i poradnictwo rodzinne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe) 2) współpraca ze szkołami, kuratorami sądowymi, policją w celu wypracowania wspólnych działań na rzecz rodziny 3) współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym i prowadzenie wspólnych działań 4) wsparcie asystenta rodziny, 5) pomoc rodzin wspierających 6) działania aktywizujące społecznie i zawodowo osoby pozostające bez pracy 7) organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	2015-2017	- ilość zawartych kontraktów socjalnych, - ilość udzielonych porad w punktach konsultacyjnych - ilość rodzin objętych pomocą przez asystenta rodziny - ilość rodzin wspierających - ilość dzieci uczestniczących w koloniach, wyjazdach

		obozów, wycieczek, zimowisk			
3.	Poprawa jakości życia, zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego	1) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej w formie: - zasiłków, -dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach, -udzielanie pomocy w formie stypendiów i wyprawek szkolnych 2) zapewnienie osobom doznającym przemocy miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej 3) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, Urząd Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szkoły	2015-2017	- liczba rodzin i dzieci objętych pomocą finansową, - liczba dzieci korzystających z bezpłatnego dożywiania, -liczba osób dorosłych i dzieci przebywających w placówkach - liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach
4.	Doskonalenie współpracy i podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom	1) współpraca szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interpersonalnego, kuratorów i innych instytucji 2) stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białobrzegach, jednostką realizującą działania w zakresie pieczy	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	2015-2017	- liczba spotkań, szkoleń, konferencji

		zastępczej 3) podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników podmiotów uczestniczących w programie, a także asystentów rodziny i rodzin wspierających			

6. Finansowanie

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 są środki własne budżetu Gminy Stara Błotnica, środki dotacji z budżetu państwa oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

7. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy w celu dokonania oceny czy Program osiąga założone cele.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w terminie do 31 marca każdego roku złoży Radzie Gminy Stara Błotnica sprawozdanie z realizacji Programu.

8. Zakończenie

Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionym opieki oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wymaga skoordynowanego działania różnych instytucji zajmujących się rodziną i dzieckiem.

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza nowe kierunki działania oraz zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i wartościowe.

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Roman Popowicz
Roman Popowicz